

**ΟΙ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ –
29 ΙΟΥΝΙΟΥ έως 5 ΙΟΥΛΙΟΥ: ΕΡΧΕΤΑΙ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗΣ ΤΩΝ
ΔΙΑΔΗΛΩΣΕΩΝ**

Ως κυβερνητική προετοιμασία για τις κοινωνικές εκρήξεις που θα προκαλέσει η επερχόμενη οικονομική κρίση, αποτιμήθηκε η πρωτοβουλία του υπουργείου Προστασίας του Πολίτη να φέρει για ψήφιση ένα νομοθέτημα που αποτελεί αντιγραφή ανάλογων της Δικτατορίας του 1967-1974

Του Γεράσιμου Λιβιτσάνου

Την εβδομάδα αυτή ο πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης δήλωσε στην συνεδρίαση του Υπουργικού Συμβουλίου ότι προτίθεται να ψηφιστούν 15 ακόμη νομοσχέδια έως το τέλος Ιουλίου. Η αρχή φαίνεται πώς έγινε με ένα από τα πλέον αιχμηρά απέναντι στους κοινωνικούς αγώνες και τα κινήματα: Ένα νομοσχέδιο απαγόρευσης – ουσιαστικά – των διαδηλώσεων. Το νομοσχέδιο φάνηκε να έχει την αμέριστη υποστήριξη του πρωθυπουργού, που το υπερασπίστηκε ως βασική κυβερνητική επιλογή, σε ομιλία του στην Βουλή την Παρασκευή 3 Ιουλίου.

Το νομοσχέδιο για τις διαδηλώσεις

Το νομοσχέδιο που τιτλοφορήθηκε «Δημόσιες Υπαίθριες Συναθροίσεις και άλλες διατάξεις» την εβδομάδα αυτή τέθηκε σε καθεστώς επεξεργασίας στην Επιτροπή Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης με στόχο να ψηφιστεί την ακριβώς επόμενη. Αποτελεί – με διαφορά- το νομοθέτημα με τα πλέον αντιδραστικά χαρακτηριστικά συγκριτικά με όσα άλλα εισήχθησαν για ψήφιση στην Βουλή την περίοδο της πανδημίας του Covid 19. Με την αιτιολογία της «στάθμισης δικαιωμάτων» και την οριοθέτησης της καταχρηστικότητας στην άσκηση δικαιώματος, το υπουργείο Προστασίας του Πολίτη, νομοθέτησε ουσιαστικά την καταρχήν απαγόρευση των συγκεντρώσεων, διαδηλώσεων, πορειών και κινητοποιήσεων ...εκτός αν επιτραπούν από την αστυνομία. Παράλληλα όρισε ως ιδιώνυμο αδίκημα την συμμετοχή σε κινητοποίηση η οποία θα απαγορευθεί, το οποίο μάλιστα τιμωρείται με ποινή φυλάκισης που μπορεί να φθάσει έως και τα 2 χρόνια.

Ένα από τα πλέον αποκαλυπτικά των προθέσεων του νομοθέτη, είναι πως ένα μεγάλο τμήμα των διατάξεων του νομοσχεδίου, αποτελείται από αυτούσιες τις διατάξεις που είχαν προβλεφθεί σε διατάγματα της Δικτατορίας, τα οποία εκδόθηκαν το 1971 και το 1972. Θυμίζουμε ότι στην στρατιωτική Δικτατορία που επιβλήθηκε στην Ελλάδα από το 1967 έως 1974 εκδίδονταν διατάγματα γιατί είχε καταργηθεί το Κοινοβούλιο. Αυτά τα διατάγματα αφορούσαν ουσιώδεις πλευρές το νομοθετήματος και συγκεκριμένα τους όρους κάτω από τους οποίους μπορεί να δοθεί άδεια για την πραγματοποίηση μίας συγκέντρωσης. Τις προβλέψεις για την διάλυση της από τις αστυνομικές αρχές. Επίσης τις υποχρεώσεις του διοργανωτή της διαδήλωσης.

Στο ίδιο νομοσχέδιο τίθενται εξ ορισμού ...εκτός νόμου όλες οι αυθόρμητες διαδηλώσεις. Με βάση τις προβλέψεις για την υποχρέωση του διοργανωτή μίας κινητοποίησης διαμαρτυρίας να ζητήσει άδεια από τις αρχές 4 ημέρες νωρίτερα, είναι εμφανές ότι κάθε αυθόρμητη εκδήλωση διαμαρτυρίας είναι εκ των προτέρων παράνομη. Μόνον ως αστείο μπορούν φυσικά να εκληφθούν διατάξεις του νομοσχεδίου που αναφέρουν πως μία τέτοια

διαδήλωση δύναται να επιτραπεί εφόσον «εκλέξει» έναν οργανωτή ο οποίος θα αναφερθεί στις αστυνομικές αρχές.

Την αποκλειστική αρμοδιότητα για την παροχή άδειας μίας διαδήλωσης ή κινητοποίησης έχει η Ελληνική Αστυνομία (ΕΛ.ΑΣ) σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου. Θα κρίνει με βάση την συμμετοχή την οποία από πριν οφείλει να έχει προσδιορίσει ο οργανωτής, την πιθανότητα τέλεσης αξιόποινων πράξεων και το αν είναι αναλογική η επίπτωση στην κοινωνική και οικονομική ζωή της πόλης που θα πραγματοποιηθεί η διαδήλωση. Με απλά λόγια πρόκειται για μία σειρά υποθετικών και ασαφών κριτηρίων που πρακτικά δίνουν την ευχέρεια στις αστυνομικές αρχές να απαγορεύσουν οποιαδήποτε διαδήλωση ή έκφραση διαμαρτυρίας.

Στο ίδιο νομοθέτημα οριοθετούνται συγκεκριμένες περιοχές όπου δεν μπορούν να γίνονται διαδηλώσεις ή εκφράσεις διαμαρτυρίες. Αυτές είναι τα δημόσια κτίρια, χώροι δημοσίου συμφέροντος ενώ προβλέπονται επίσης μια σειρά χωροταξικοί περιορισμοί που αφορούν το κέντρο της Αθήνας, της Θεσσαλονίκης και σειράς άλλων πόλεων. Με τον τρόπο αυτό επίσης αναβιώνει ο αντίστοιχος σχεδιασμός που υπήρχε την περίοδο της Δικτατορίας, αφού σε εκείνα τα σχέδια βασίζονται οι συγκεκριμένοι περιορισμοί.

Ο νόμος για τις διαδηλώσεις προβλέπει και σειρά ρυθμίσεων έτσι ώστε να μπορούν να ασκηθούν πιέσεις σε πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια συνδικάτα προκειμένου να εξαγγέλλουν πορείες ή διαδηλώσεις. Πιο συγκεκριμένα ορίζεται η αστική ευθύνη του οργανωτή στις περιπτώσεις που κατά την διάρκεια μίας διαδήλωσης προκληθούν ζημιές σε δημόσια ή ιδιωτική περιουσία. Εκ προοιμίου ο οργανωτής της διαδηλώσεως θεωρείται ότι έχει την ευθύνη της οργάνωσης και της μέριμνας για την ύπαρξη φθορών. Έτσι στην συνέχεια μπορεί εναντίον του να ασκηθούν δικαστικές αγωγές με οικονομικές αξιώσεις είτε από ιδιώτες είναι από το κράτος είτε και από τις δύο πλευρές.

Αξίζει να σημειωθεί ότι το νομοθέτημα αυτό είχε προαναγγελθεί από τον πρωθυπουργό Κυριάκο Μητσοτάκη, τον Δεκέμβριο του 2019. Είχε δηλώσει μάλιστα ότι θα ήταν άμεση η κατάθεσή του, «την ερχόμενη εβδομάδα» είχε δηλώσει χαρακτηριστικά. Τελικά το νομοθέτημα κατατέθηκε εν μέσω θέρους και με το κοινοβούλιο να συνεδριάζει με κανόνες αντιμετώπισης της πανδημίας. Αυτό εκτιμήθηκε από την αντιπολίτευση ως προσπάθεια για να περάσει το νομοθέτημα με τις μικρότερες δυνατές αντιδράσεις.

Στο επίπεδο των κοινοβουλευτικών συσχετισμών, κατηγορηματικά αρνητική στο νομοθέτημα ήταν στάση όλων των κομμάτων της αριστεράς. Τόσο ο ΣΥΡΙΖΑ, το ΚΚΕ, όσο και το ΜέΡΑ25 έκαναν λόγο για ένα νομοσχέδιο που στοχεύει στην απαγόρευση των διαδηλώσεων. Μάλιστα τον συνέδεσαν με τις αρνητικές εξελίξεις στην οικονομία τονίζοντας ότι ουσιαστικά αποτελεί μια έμμεση παραδοχή της κυβέρνησης ότι οι πολιτικές της θα δημιουργήσουν κοινωνικές αντιδράσεις. Με το σκεπτικό αυτό θωρακίζεται – όπως επισήμαναν – απέναντι στην κινηματική δράση.

Το νομοθέτημα φαίνεται να δημιουργήσει σοβαρό πολιτικό ζήτημα στο Κίνημα Αλλαγής, που την εβδομάδα αυτή δεν είχε καταλήξει τι στάση θα κρατήσει. Αιτία το ότι ένα τμήμα του νομοσχεδίου βασίζονταν σε επεξεργασία που είχε κάνει ο πρώην Δήμαρχος Αθήνας και νυν βουλευτής Επικρατείας του ΚΙΝ.ΑΛ Γιώργος Καμίνης.

Η αμυντική συμφωνία Ελλάδας - Ισραήλ

Ένα νομοθέτημα τόσο συμβολικού, όσο και ουσιαστικού χαρακτήρα, εγκρίθηκε την εβδομάδα αυτή από την αρμόδια Επιτροπή Εξωτερικών και Άμυνας της Βουλής. Πρόκειται για την σύμβαση ανάμεσα σε Ελλάδα και Ισραήλ σχετικά με την ενίσχυση της αμυντικής συνεργασίας των δύο πλευρών. Η συγκεκριμένη σύμβαση βασίζεται σε παλιότερη που είχε

ψηφιστεί στις 31 Μαΐου του 2016. Η επεξεργασία της έγινε από την προηγούμενη κυβέρνηση όμως ήρθε προς ψήφιση την προηγούμενη εβδομάδα. Μόλις μερικές ημέρες μετά την επίσκεψη του πρωθυπουργού Κυριάκου Μητσοτάκη στο Τελ Αβίβ. Από την πλευρά της αξιωματικής αντιπολίτευσης, τέθηκε θέμα αναβολής της συζήτησης της συμφωνίας, αφού χρονικά συνέπιπτε με την 1^η Ιουλίου, ημερομηνία που είχε ορίσει η κυβέρνηση του Ισραήλ ως ημερομηνία προσάρτησης Παλαιστινιακών εδαφών στην Δυτική Όχθη. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του ΣΥΡΙΖΑ, η επιλογή της ημέρας αποτελούσε έμμεση στήριξη στην πολιτική Νετανιάχου στο παλαιστινιακό ζήτημα. Τοποθετούμενος ο υπουργός Άμυνας Νίκος Παναγιωτόπουλος αρνήθηκε οποιαδήποτε σχέση της συμφωνίας με τις εξελίξεις στην Παλαιστίνη. Η επίσημη ψήφιση της συμφωνίας στην Ολομέλεια της Βουλής το επόμενο διάστημα.

«Στρατηγικές» διαφωνίες για τα κόκκινα δάνεια

Την συγκεκριμένη εβδομάδα δεν πέρασε απαρατήρητη στο κοινοβούλιο η τοποθέτηση του υφυπουργού Οικονομικών Γιώργου Ζαββού για το θέμα των κόκκινων δανείων. Ο υφυπουργός ήταν ιδιαίτερα αρνητικός στην δημιουργία μίας χρηματοπιστωτικής υποδομής τύπου «Bad Bank». Θέση που αντιστρατεύεται πλήρως την αντίληψη που έχει εκφράσει πολλάκις δημοσίως, ο Διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδας, Γιάννης Στουρνάρας, που προσφάτως ανανεώθηκε η θητεία του. Σύμφωνα με τον Γιώργο Ζαββό, μια τέτοια κίνηση εγείρει ερωτήματα σχετικά με το «πόσο κοστίζει και ποιος πληρώνει». Τόνισε ότι «θα χρειαστούν ενδεχομένως 10 δις ευρώ. Ποιος θα τα πληρώσει; Ο Έλληνας φορολογούμενος; Αυτό είναι το πιο σημαντικό ερώτημα που δεν το απαντάει κανένας». Αντιθέτως τάχθηκε υπέρ του τρέχοντος συστήματος τιτλοποίησης των «κόκκινων δανείων» και την διαχείρισή τους από funds. Η αντίθεση αυτή, προφανώς απηχεί αντιθέσεις που φαίνονται να διαμορφώνονται ανάμεσα στα οικονομικά συμφέροντα που εμπλέκονται στο χρηματοπιστωτικό σύστημα. Με την κυβέρνηση να εικάζεται πως εκφράζει περισσότερο το εγχώριο κατεστημένο ενώ η ΤτΕ απηχεί τις θέσεις της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.